

**Porejestrowe
Doświadczalnictwo
Odmianowe**

WYNIKI POREJESTROWYCH DOŚWIADCZEŃ ODMIANOWYCH

Rzepak ozimy

Lata doświadczeń 2023-2025

Rok publikacji 2026

Stacja koordynująca PDO w województwie mazowieckim
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Seroczynie
Ul. Koszarowa 4, 08-116 Seroczyn
Tel./fax (25)631-42-92
e-mail:sdoo@seroczyn.coboru.gov.pl
www.seroczyn.coboru.gov.pl

Opracowanie:

Wanda Chojnacka – opracowanie wyników

Joanna Dziurdziak – redakcja całości

Rozpowszechnienie danych zawartych w publikacji
z podaniem COBORU SDOO w Seroczynie jako źródła
informacji.

Doświadczenia prowadzone w ramach
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
współfinansowane ze środków Samorządu Województwa
Mazowieckiego

1. Lista odmian zalecanych (LOZ)
do uprawy w województwie
mazowieckim na 2026 rok

Lp.	Odmiana	Rok wpisu na LOZ	Wartość technologiczna/ Typ odmiany
Pszemica ozima			
1	Alegoria	2026	jakościowa
2	Bright	2026	chlebowa
3	Bulldozer	2025	chlebowa
4	Chevignon	2026	chlebowa
5	Knut	2024	chlebowa
6	Pallas	2026	jakościowa
7	RGT Bilanz	2020	chlebowa
8	Sova	2026	jakościowa
9	Venecja	2021	chlebowa
Jęczmień ozimy			
1	Jakubus	2020	pastewna
2	Julia	2024	pastewna
3	KWS Morris	2022	pastewna
4	KWS Tolanis	2026	pastewna
5	RGT Alessia	2026R	pastewna
6	RGT Mela	2024	pastewna
7	SU Midnight	2024	pastewna
Pszemczyto ozime			
1	Comodoro	2026R	pastewna
2	Heroico	2025	pastewna
3	Medalion	2022	pastewna
4	Metro	2024	pastewna
5	Panaso	2024	pastewna
6	SU Atletus	2024	pastewna
7	SU Liborius	2022	pastewna
8	Tributo	2024	pastewna
Żyto ozime			
1	KWS Tayo F1	2022	mieszaneowa
2	KWS Igor F1	2025	mieszaneowa
3	KWS Gilmor F1	2024	mieszaneowa
4	Gulden F1	2025	mieszaneowa
5	Dańkowskie Kalcyt	2024	populacyjna
6	Dańkowskie Granat	2018	populacyjna
Groch siewny			
1	Asgard	2024	ogólnoużytkowa
2	Astronaute	2019	ogólnoużytkowa
3	Autentic CCA	2026	ogólnoużytkowa
4	Orchestra CCA	2024	ogólnoużytkowa
5	Ostinato CCA	2024	ogólnoużytkowa
6	SM Market	2025	ogólnoużytkowa
7	Symbios CCA	2026	ogólnoużytkowa

Łubin wąskolistny			
1	Agat	2021	niesamokończąca
2	Bolero	2025	niesamokończąca
3	Pogo	2025	niesamokończąca
4	Roland	2020	niesamokończąca
5	SM Orion	2023	niesamokończąca
6	Zorba	2023	niesamokończąca
Łubin żółty			
1	Diament	2020	niesamokończąca
2	Puma	2019	niesamokończąca
3	Salut	2024	niesamokończąca
Pszemica jara			
1	Akvitan	2024	jakościowa
2	Capacabana	2026	jakościowa
3	Eskapada	2026	chlebowa
4	Konstancja	2026	jakościowa
5	KWS Carusum	2024	jakościowa
6	KWS Dorium	2023	jakościowa
7	Merkawa	2021	jakościowa
8	WPB Pebbles	2023	jakościowa
Owies jary			
1	Agent	2021	żółtoziarnista
2	Gepard	2023	żółtoziarnista
3	Kreator	2026	żółtoziarnista
4	MHR Samuraj	2024	żółtoziarnista
5	Poker	2023	żółtoziarnista
6	Rambo	2022	żółtoziarnista
7	Refleks	2021	żółtoziarnista
8	Wulkan	2023	żółtoziarnista
Pszemczyto jare			
1	Dyzma	2025	pastewna
2	Namaku	2026	pastewna
3	Pryzmat	2026	pastewna
Jęczmień jary			
1	Amaretto	2025	pastewny
2	Aristelle	2026	pastewny
3	Bente	2019	pastewny
4	Feedway	2022	pastewny
5	Florence	2024	pastewny
6	Laser	2023	pastewny
7	Rekrut	2023	pastewny
8	Wirtuoz	2023	pastewny

Lp.	Odmiana	Rok wpisu na LOZ	Wartość technologiczna/ Typ odmiany
Bobik			
2	Cartoon	2026	niesamokończąca
3	Genius	2025	niesamokończąca
4	Mystic	2024	niesamokończąca
5	Trumpet CCA	2023	niesamokończąca

Soja			
1	Abaca	2023	średniopóźna
2	Acardia CCA	2026	późna
3	Acassa	2025	średniowczesna
4	Adelfia	2025	średniopóźna
5	Arnold	2025	średniowczesna
6	Astrmelix	2026	średniopóźna
7	Magnolia PZO	2024	średniowczesna
8	Marzena	2024	wczesna
9	RGT Sigma CCA	2025	średniowczesna
10	Vineta PZO	2024	wczesna

Rzepak ozimy			
1	Amoroso	2026	mieszańcowa
2	Artemis	2022	mieszańcowa
3	Bachus	2024	populacyjna
4	Derrick	2022	populacyjna
5	DK Exaura	2024	mieszańcowa
6	DK Excentric	2024	mieszańcowa
7	DK Excited	2022	mieszańcowa
8	DK Exima CCA	2025	mieszańcowa
9	DK Expose	2025	mieszańcowa
10	KWS Lauros	2025	mieszańcowa
11	LG Apollonia	2026	mieszańcowa
12	LG Arnold	2026	mieszańcowa
13	LG Auckland	2024	mieszańcowa
14	LG Austin CCA	2026	mieszańcowa
15	PT315	2026	mieszańcowa
16	Richmond kk	2026	mieszańcowa
17	Romeo	2026	mieszańcowa

kk - odmiana tolerancyjna na patotypy kłły kapusty

Kukurydza na kisonkę			
1	Farmpower	2026	średniowczesna
2	Honoreen	2026	średniopóźna
3	Keltico	2025	wczesna
4	Monster CCA	2025	średniowczesna
5	Qualito	2025	wczesna
6	RGT Lanxx	2026	średniowczesna
7	Rosaleen	2026	średniopóźna
8	SM Giewont	2025	średniopóźna
9	SM Manoso	2026R	wczesna
10	SM Perseus	2025	średniowczesna
11	SM Varsovia	2025	średniowczesna
12	SM Zadra	2026	średniowczesna

Kukurydza na ziarno			
1	Farmueller CCA	2025	średniowczesna
2	Ibarama	2026	wczesna
3	KWS Camillo	2025	średniowczesna
4	KWS Emporio	2024	wczesna
5	KWS Norento	2025	wczesna
6	LG 31240	2024	średniowczesna
7	LID 1015C	2024	wczesna
8	LID2020C	2025	średniowczesna
9	P9255	2025	średniowczesna
10	P9610	2024	średniopóźna
11	RGT Veluxxo	2025	średniowczesna
12	SM Hiltop	2026R	wczesna
13	Sunbird	2025	średniowczesna
14	Wesley	2025	wczesna

R- odmiana wstępnie rekomendowana

CCA – odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych

2. PRZEBIEG WARUNKÓW POGODOWYCH W SEZONIE WEGETACYJNYM 2024/2025 W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM

Tabela 1. Zestawienie średnich i ekstremalnych temperatur powietrza.

Miesiąc	SDOO w Seroczynie			ZDOO w Kawęczynie (pole Radzików)		
	Średnia dobowa	ekstremalne		Średnia dobowa	ekstremalne	
		max.	min.		max.	min.
Rok 2024						
Wrzesień	18,19	32,53	0,66	18,3	31,5	-0,5
Październik	9,52	23,51	0,14	10,2	23,5	-1,2
Listopad	3,47	13,12	-4,47	4,1	13,4	-5,1
Grudzień	1,95	10,48	-5,67	3,1	11,4	-4,9
Rok 2025						
Styczeń	2,26	12,13	-7,04	2,7	13,0	-8,3
Luty	-1,51	9,94	-17,35	-0,4	10,9	-12,9
Marzec	6,61	21,03	-7,71	6,7	22,3	-6,14
Kwiecień	10,93	28,77	-4,46	11,9	29,8	-4,8
Maj	11,16	24,38	-2,93	12,3	26,5	-0,6
Czerwiec	17,99	30,89	6,18	18,8	32,6	4,9
Lipiec	19,59	36,85	6,72	20,2	37,5	6,7
Sierpień	18,69	33,09	6,09	19,4	34,2	5,0

Tabela 2. Dekadowe i miesięczne sumy opadów.

Lp.	Miesiąc	Dekada	Opady (mm)		Opady (mm)	
			SDOO w Seroczynie		ZDOO w Kawęczynie (pole Radzików)	
Rok 2024						
1	Wrzesień	I II III	8,6 15,7 1,8	26,1	8 26,6 3,1	37,7
2	Październik	I II III	8,9 22,7 2,6	34,2	14 10,5 1,8	26,3
3	Listopad	I II III	0,9 10,5 12,5	23,9	0,4 11,9 13,5	25,8
4	Grudzień	I II III	6,2 22 2,9	31,1	0,4 29,5 1,2	31,1
Rok 2025						
5	Styczeń	I II III	13,3 9,9 4,6	27,8	8,2 9,3 0,8	18,3
6	Luty	I II III	0,3 1,5 9,6	11,4	0,3 0,9 3,7	4,9
7	Marzec	I II III	0,9 11,8 17	29,7	3,2 15,4 0,3	18,9
8	Kwiecień	I II III	9,8 15,4 1,9	27,1	2,5 10,1 8,7	21,3
9	Maj	I II III	29,2 37 14,3	80,5	14,5 27,7 16,7	58,9
10	Czerwiec	I II III	21,2 13,3 12,9	47,4	28,8 2,2 11,9	42,9
11	Lipiec	I II III	29,4 23,5 16,5	69,4	40,6 11,7 28,7	81
12	Sierpień	I II III	45,7 0,3 9,3	55,3	3,7 0 4,3	8
RAZEM				463,9		375,1

3. BOBIK (opracowanie Wanda Chojnacka)

Uwagi ogólne i wyniki doświadczeń

Spośród roślin bobowatych grubonasiennych bobik jest gatunkiem o największym potencjale plonotwórczym, który może być w pełni wykorzystany w uprawie na dobrych glebach oraz w warunkach dostatecznej ilości opadów w okresie wegetacji. Ze względu na duże wymagania uprawowe jego znaczenie gospodarcze w naszym kraju pozostaje jednak stosunkowo niewielkie.

Największe wymagania glebowe bobik wykazuje w okresie kiełkowania nasion, intensywnego wzrostu, kwitnienia oraz zawiązywania strąków. Rośliny wytwarzają głęboki system korzeniowy, który poprawia właściwości fizyczne i chemiczne gleby oraz umożliwia pobieranie składników pokarmowych z jej głębszych warstw. Resztki poźniwe charakteryzują się dużą zawartością składników pokarmowych, dzięki czemu bobik jest wartościowym przedplonem dla roślin następczych, zwłaszcza zbóż. Pełni również funkcję rośliny fitosanitarnej, ograniczając występowanie chorób podstawy żdźbła.

Nasiona bobiku zawierają około 30% białka ogólnego, dlatego śruta bobikowa może być wykorzystywana jako komponent pasz treściwych, stosowanych bezpośrednio w gospodarstwach. Dotyczy to szczególnie odmian niskotaninowych, których udział w mieszankach paszowych może być większy niż w przypadku odmian wysokotaninowych.

Obecnie w Krajowym rejestrze znajduje się 15 odmian bobiku. Spośród nich 3 to odmiany niesamokończące o niskiej zawartości tanin, 11 to odmiany niesamokończące o znacznej zawartości związków antyżywniowych, a 1 to odmiana samokończąca, wysokotaninowa. Rośliny odmian niskotaninowych cechują się całkowicie białymi kwiatami, natomiast odmiany taninowe mają kwiaty białe z wyraźną czarną, melaninową plamką.

W badaniach prowadzonych w 2025 roku uczestniczyło 14 odmian, w tym 12 odmian z Krajowego rejestru oraz 2 odmiany z katalogu CCA.

W bieżącym roku uzyskano nieco niższe plony niż w latach poprzednich, co było wynikiem znacznych niedoborów wody w okresie wegetacji oraz wysokich temperatur w czasie kwitnienia. Stwierdzono bardzo duże różnice w plonowaniu pomiędzy poszczególnymi punktami doświadczalnymi. Najwyższe wyniki uzyskano w Czesławicach, gdzie plony przekroczyły 4 t/ha. W Sulejowie i Kawęczynie plonowanie odmian było wyraźnie niższe. Plonowanie poszczególnych odmian bobiku było silnie zróżnicowane w zależności od lokalizacji. Najlepiej plonującymi odmianami w 2025 roku były **Cartoon**, **Apollo** i **Capri**. Dobre wyniki uzyskały również nowo zarejestrowane odmiany **Ketu** i **Callas**. Na uwagę zasługuje także odmiana **Trumpet** z katalogu unijnego, która po raz kolejny plonowała powyżej wzorca i wykazuje najwyższy poziom plonowania w wieloleciu.

Tabela 1. BOBIK. Rok zbioru: 2025

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do KRO w Polsce	Adres jednostki zachowującej odmianę a w przypadku odmiany zagranicznej – pełnomocnika w Polsce
1	2	3	4
1	ALBUS *	2002	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce
2	FERNANDO *	2016	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce
3	APOLLO*	2018	Saaten –Union Polska sp. z o.o., ul. Staszewska 70, 62-100 Wągrowiec
4	CAPRI*	2018	Saaten –Union Polska sp. z o.o., ul. Staszewska 70, 62-100 Wągrowiec
5	CARTOON*	2023	Saaten –Union Polska sp. z o.o., ul. Staszewska 70, 62-100 Wągrowiec
6	MYSTIC*	2023	Saaten –Union Polska sp. z o.o., ul. Staszewska 70, 62-100 Wągrowiec
7	AMINA	2024	Saaten –Union Polska sp. z o.o., ul. Staszewska 70, 62-100 Wągrowiec
8	GENIUS*	2024	NPZ Polska sp. z o.o. Grabonóg 76A, 63-820 Piaski
9	CALLAS *	2025	Saaten –Union Polska sp. z o.o., ul. Staszewska 70, 62-100 Wągrowiec
10	KETU *	2025	NPZ Polska sp. z o.o. Grabonóg 76A, 63-820 Piaski
11	ONYKS*	2025	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce
12	TRUMPET*	CCA	Saaten –Union Polska sp. z o.o., ul. Staszewska 70, 62-100 Wągrowiec
13	FUTURA*	CCA	Saaten –Union Polska sp. z o.o., ul. Staszewska 70, 62-100 Wągrowiec
14	GRANIT*	2006	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce

„* „ – odmiana chroniona krajowym wyłącznym prawem hodowcy

Tabela 2. BOBIK. Warunki polowe doświadczenia. Rok zbioru 2025.

Miejscowość	Kawęczyn (pole Radzików)	Czesławice	Sulejów
Powiat	Warszawa Zachód	Chełm	Piotrków Trybunalski
Kompleks rolniczej przydatności gleby	4	2	2
Klasa bonitacyjna gleby	III b	II a	III b
pH gleby w KCl	4,7	6,7	6,6
Przedplon	Pszenica jara	Pszenica jara	Pszenżyto ozime
Data siewu (dzień, m-c, rok)	21.03.2025	03.04.2025	27.03.2025
Obsada (szt. /m ²)	niesamokończące-50, samokończące -70	niesamokończące-50, samokończące -70	niesamokończące-50, samokończące -70
Data zbioru (dzień, m-c, rok)	01.08.2025	16.08.2025	08.08.2025
N (kg / ha)	39	43	52
P ₂ O ₅ (kg / ha)	30	60	60
K ₂ O (kg / ha)	45	100	90
Nitragina	Nitraza bobik	Nitragina	Nitragina
Zaprawa nasienna (nazwa)	Gizmo 060FS	Gizmo 060FS	Gizmo 060FS
Herbicyd (nazwa, dawka / ha)	Boxer 800EC 4,0l/ha Fusilade Forte 150EC 1,0l/ha	Bandur 600SC 1,7l/ha+ Commandor 480EC 0,2l/ha Basagran 480SL 2l/ha	Wing P462,5EC 2,5+ Boxer 800EC 1,0l/ha

Tabela 3. BOBIK. Wyniki ogólne doświadczenia. Rok zbioru 2025.

Lp.	Cecha	Kawęczyn	Czesławice	Sulejów
1	Pełnia wschodów (data: dzień, m-c)	14.04.2025	18.04.2025	17.04.2025
2	Ocena wschodów (skala 9 ^o)	9,0	8,8	7,3
3	Początek kwitnienia (dzień, m-c)	24.05.2025	05.06.2025	02.06.2025
4	Ocena stanu ogólnego (skala 9 ^o)	9,0	9,0	8,0
5	Wysokość roślin (cm)	79	125	92
6	Wyleganie przed zbiorem (skala 9 ^o)	9,0	9,0	8,0
7	Dojrzałość techniczna (dzień, m-c)	27.07.2025	08.08.2025	16.07.2025
8	Równomierność dojrzewania (skala 9 ^o)	8,0	8,7	7,1
9	Masa 1000 nasion (g)	366,9	534,5	379,5
10	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	18,9	10,2	13,7
11	Plon nasion (dt/ha)	10,74	43,95	24,5

Tabela 4. BOBIK. Plon nasion w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru 2025

Lp.	Odmiana	Kawęczyn	Czesławice	Sulejów
Wzorzec dt/ha		10,74	43,95	24,50
1	Albus	112	91	102
2	Fernando	89	89	85
3	Apollo	113	104	107
4	Capri	97	107	101
5	Cartoon	99	116	107
6	Mystic	97	102	103
7	Amina	101	96	102
8	Genius	92	98	102
9	Callas	87	110	106
10	Ketu	114	108	106
11	Onyks	105	96	96
12	Trumpet	98	108	91
13	Futura	114	94	104
14	Granit	82	81	89

Wzorzec – wszystkie badane odmiany

Tabela 5. BOBIK. Plon nasion w % wzorca. Lata zbioru 2025, 2024, 2023

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do K R Odmian w Polsce	Pochodzenie	Plon nasion w % wzorca				
				2025	2024	2023	2024-2025	2023-2025
Wzorzec dt/ha				26,4	28,3	32,9	27,4	29,2
<i>niskotaninowe niesamokończące</i>								
1	Albus	2002	PL	97	88	98	92	94
2	Fernando	2016	PL	88	85	95	86	90
<i>wysokotaninowe niesamokończące</i>								
3	Apollo	2018	DE	106	101	102	103	103
4	Capri	2018	DE	104	94	98	99	98
5	Cartoon	2023	DE	111	96	104	103	103
6	Mystic	2023	DE	102	109	102	105	104
7	Amina	2024	DE	99	101	-	100	94
8	Genius	2024	DE	98	118	-	108	-
9	Callas	2025	DE	106	-	-	-	-
10	Ketu	2025	DE	108	-	-	-	-
11	Onyks	2025	PL	97				
12	Trumpet	CCA	DE	101	106	110	104	106
13	Futura	CCA	DE	100	114	-	107	100
<i>wysokotaninowe samokończące</i>								
14	Granit	2006	PL	84	111	98	98	98

Wzorzec – wszystkie badane odmiany

CHARAKTERYSTYKA ODMIAN Z KR BĘDĄCYCH W BADANIACH PIERWSZY RAZ W ROKU 2025.
(sporządzona na podstawie List Opisowych Odmian)

- 5. CALLAS** Odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion i plon białka duży. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach średnia, włókna surowego dość mała. Termin kwitnienia i dojrzewania dość wczesny, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia średnia, przed zbiorem dość mała. Odporność na askochytozę, czekoladową plamistość i rdzę bobiku – średnia. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².
- 6. KETU** Odmiana syntetyczna, niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion i plon białka duży. Masa 1000 nasion mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość duża, włókna surowego średnia. Termin kwitnienia i dojrzewania średni, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem dość duża. Odporność na askochytozę, czekoladową plamistość bobiku i rdzę bobiku średnia. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².
- 7. ONYKS** Odmiana syntetyczna, niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion i plon białka duży. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość duża, włókna surowego średnia. Termin kwitnienia średni, termin dojrzewania nieco późniejszy od średniego, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem średnia. Odporność na askochytozę, czekoladową plamistość bobiku i rdzę bobiku - średnia. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

4. GROCH SIEWNY (opracowanie Wanda Chojnacka)

Uwagi ogólne i wyniki doświadczeń

Groch siewny jest jednym z najważniejszych gatunków roślin bobowatych grubonasiennych ze względu na szerokie możliwości wykorzystania plonu oraz dużą popularność uprawy. Nasiona mogą być przeznaczone zarówno do bezpośredniej konsumpcji, jak i na paszę jako komponent białkowy. Zawierają one najmniej białka ogólnego spośród wszystkich roślin bobowatych grubonasiennych, około 23%, dlatego zainteresowanie tym surowcem ze strony przemysłu paszowego jest ograniczone. Najczęściej nasiona grochu wykorzystywane są bezpośrednio w gospodarstwach.

Gatunek ten odgrywa ważną rolę w płodozmianie jako roślina fitosanitarna, przerywająca częstą uprawę zbóż po sobie. Rośliny grochu rosną intensywnie, dzięki czemu dobrze zacieniają glebę, ograniczają zachwaszczenie oraz sprzyjają aktywności biologicznej gleby. Groch wytwarza dobrze rozwinięty system korzeniowy, który wpływa korzystnie na strukturę gleby, pozostawiając ją rozluźnioną i łatwą w uprawie. Resztki poźniwe zawierają znaczne ilości składników mineralnych wykorzystywanych przez rośliny następcze, dlatego groch pozostawia bardzo dobre stanowisko pod uprawę kolejnych gatunków. Szczególnie korzystny jest jako przedplon dla rzepaku, jęczmienia i pszenicy. Dodatkową zaletą jest stosunkowo krótki okres wegetacji, dzięki czemu groch wcześniej osiąga dojrzałość żniwną i schodzi z pola, umożliwiając dobre przygotowanie stanowiska pod wcześniej wysiewane oziminy

Obecnie w Krajowym rejestrze znajduje się 31 odmian grochu siewnego, w tym 22 odmiany ogólnoużytkowe oraz 9 pastewnych. W 2025 roku w doświadczeniach badano 21 odmian.

W tegorocznych doświadczeniach uzyskano bardzo zróżnicowane plony w poszczególnych punktach doświadczalnych. Ogólnie plonowanie było nieco wyższe niż w poprzednim sezonie. Dość dobre wyniki uzyskano w Czesławicach i Sulejowie, natomiast w Kawęczynie odmiany plonowały wyraźnie słabiej. Najlepiej plonującymi odmianami były **Astronaute**, **Ostinato**, **Symbios** oraz odmiana **Autentic** z katalogu CCA. Spośród nowych odmian najlepsze wyniki uzyskała odmiana **Massko**.

CHARAKTERYSTYKA ODMIAN BĘDĄCYCH W BADANIACH PIERWSZY RAZ W ROKU 2025. (sporządzona na podstawie List Opisowych Odmian)

1. **MASSKO** Odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i do konsumpcji. Plon nasion i plon białka bardzo duży. Nasiona żółte, masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach średnia. Intensywność pobierania wody (tempo rozgotowywania nasion) dość duża. Termin kwitnienia nieco krótszy od średniego, dojrzewania średni, okres kwitnienia nieco dłuższy od średniego. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny dość wysokie. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia i przed zbiorem średnia. Odporność na mączniaka rzekomego – dość duża, na fuzaryjne wędnięcie, mączniaka prawdziwego i zgorzelową plamistość – średnia. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m²

Tabela 1.GROCH SIEWNY. Odmiany jadalne i ogólnoużytkowe oraz pastewne. Rok zbioru: 2025

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do KRO w Polsce	Adres jednostki zachowującej odmianę a w przypadku odmiany zagranicznej – pełnomocnika w Polsce
1	BATUTA*	2009	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
2	ASTRONAUTE*	2017	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, PL-62-100 Wągrowiec
3	GROT*	2020	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
4	KAZEK*	2020	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
5	ASGARD^	2023	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, PL-62-100 Wągrowiec
6	JOWISZ*	2023	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
7	SM MARKET*	2023	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
8	TWISTER*	2024	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
9	URSUS*	2024	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
10	MASSKO	2025	Lemaire Deffontaines
11	OSTINATO	CCA	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70 PL-62-100 Wągrowiec
12	ORCHESTRA	CCA	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70 PL-62-100 Wągrowiec
13	AUTENTIC	CCA	RAGT Semences Polska z o.o. Ul. Marii Skłodowskiej-Curie 83a , PL-87-100 Toruń
14	KAMELEON	CCA	KWS Lochow Polska sp z o.o. Konratowice, ul. Słowiańska 5, PL-57-150 Prusy
15	KAPLAN	CCA	SCANDAGRA Polska sp z o.o. ul. dr A Schmidta 1, Żołędowo PL-86-031 Osielsko k. Bydgoszczy
16	SYMBIOS	CCA	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70 PL-62-100 Wągrowiec
17	ICONIC	CCA	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70 PL-62-100 Wągrowiec
18	HUBAL #	2005	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
19	TURNIA* #	2011	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
20	MEFISTO* #	2019	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
21	COLIN* #	2022	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan

*- odmiana chroniona krajowym wyłącznym prawem hodowcy, ^ - wspólnotowa tymczasowa ochrona, # - odmiana pastewna

Tabela 2.GROCH SIEWNY. Warunki polowe doświadczenia. Rok zbioru 2025.

Miejscowość	Kawęczyn (pole Radzików)	Czesławice	Sulejów
Powiat	Warszawa Zachód	Chełm	Piotrków Trybunalski
Kompleks rolniczej przydatności gleby	4	2	2
Klasa bonitacyjna gleby	III a	II a	III b
pH gleby w KCl	4,7	6,7	6,6
Przedplon	pszenica jara	pszenica jara	pszenżyto ozime
Data siewu (dzień, m-c, rok)	21.03.2025	03.04.2025	27.03.2025
Obsada (szt. /m ²)	110	110	110
Data zbioru (dzień, m-c, rok)	23.07.2025	24.07.2025	18.07.2025
N (kg / ha)	30	43	53
P ₂ O ₅ (kg / ha)	30	60	60
K ₂ O (kg / ha)	45	100	90
Nitragina	zastosowana doglebowo	zastosowana doglebowo	zastosowana doglebowo
Zaprawa nasienna	Gizmo 060FS	Gizmo 060FS	Gizmo 060FS
Herbicyd (nazwa, dawka)	Boxer 800EC 4,0l/ha Fusilade Forte 150EC 1,0l/ha	Bandur 600SC – 1,7l/ha +Comandor 480EC 0,2l/ha Basagran 480SL 3l/ha	Wing P 462,5EC 2,5 l/ha+ Boxer 800EC 1l/ha Basagran 480SL 1,0l/ha

Tabela 3. GROCH SIEWNY. Wyniki ogólne doświadczenia. Rok zbioru 2025.

Lp	Cecha	Kawęczyn	Czesławice	Sulejów
1	Pełnia wschodów (dzień, m-c)	12.04	18.04	11.04
2	Ocena wschodów (skala 9 ^o)	8,7	9,0	8,0
3	Początek kwitnienia (dzień, m-c)	02.06	09.06	03.06
4	Ocena stanu ogólnego (skala 9 ^o)	8,7	9,0	8,7
5	Wyleganie w fazie początku kwitnienia (skala 9 ^o)	9,0	9,0	9,0
6	Koniec kwitnienia (dzień, m-c)	18.06	02.07	18.06
7	Wyleganie w fazie końca kwitnienia (skala 9 ^o)	8,9	9,0	8,1
8	Wysokość roślin (cm)	81	112	87
9	Wyleganie przed zbiorem (skala 9 ^o)	6,4	8,9	6,5
10	Porażenie przez fuzariozę (skala 9 ^o)	9,0	9,0	9,0
11	Porażenie przez mączniaka rzekomego (skala 9 ^o)	7,9	9,0	6,9
12	Dojrzałość techniczna (dzień, m-c)	09.07	19.07	09.07
13	Pęknięcie strąków (skala 9 ^o)	9,0	9,0	8,2
14	Równomierność dojrzewania (skala 9 ^o)	8,5	9,0	7,8
15	Masa 1000 nasion (g)	200,6	207,2	211,0
16	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	13,9	14,3	13,8
17	Plon nasion (dt/ha)	27,4	53,1	40,7

Skala 9°: 9 – oznacza stan najkorzystniejszy, 1 – stan najmniej korzystny

Tabela 4. GROCH SIEWNY. Plon nasion w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru 2025

Lp.	Odmiana	Kawęczyn	Czesławice	Sulejów
Wzorzec dt/ha		27,4	53,1	40,7
<i>Odmiany ogólnoużytkowe</i>				
1	Batuta	94	97	85
2	Astronaute	108	109	111
3	Grot	83	97	112
4	Kazek	92	91	96
5	Asgard	107	106	103
6	Jowisz	107	98	93
7	SM Market	106	104	98
8	Twister	95	87	95
9	Ursus	93	99	94
10	Massko	94	111	113
11	Ostinato	99	114	104
12	Orchestra	95	101	106
13	Autentic	105	113	107
14	Kameleon	96	103	103
15	Kaplan	119	98	101
16	Symbios	105	116	107
17	Iconic	121	111	108
<i>Odmiany pastewne</i>				
18	Hubal	95	75	88
19	Turnia	82	79	101
20	Mefisto	109	99	85
21	Colin	95	92	90

Wzorzec – wszystkie badane odmiany

Tabela 5. GROCH SIEWNY. Plon nasion w % wzorca. Lata zbioru 2025, 2024, 2023

Lp.	Odmiana	Typ ulistnienia	Plon nasion w % wzorca				
			2025	2024	2023	2024-2025	2023-2025
Wzorzec dt/ ha			40,4	38,0	46,4	39,2	41,6
<i>Odmiany ogólnoużytkowe</i>							
1	Batuta	SL	92	90	92	91	91
2	Astronaute	SL	109	102	105	106	105
3	Grot	SL	99	105	105	102	103
4	Kazek	SL	93	98	102	96	98
5	Asgard	SL	105	104	115	105	109
6	Jowisz	SL	98	98	105	98	101
7	SM Market	SL	102	108	97	105	102
8	Twister	SL	92	94	-	93	-
9	Ursus	SL	96	93	-	94	-
10	Massko	SL	108	-	-	-	-
11	Ostinato	SL	107	109	115	108	111
12	Orchestra	SL	101	100	104	101	102
13	Autentic	SL	109	115	-	112	-
14	Kameleon	SL	101	108	-	104	-
15	Kaplan	SL	104	96	-	100	-
16	Symbios	SL	110	108	-	109	-
17	Iconic	SL	112	-	-	-	-
<i>Odmiany pastewne</i>							
18	Hubal	LPP	84	93	91	89	89
19	Turnia	SL	87	94	90	91	90
20	Mefisto	SL	97	94	-	95	-
21	Colin	SL	92	98	-	95	-

Wzorzec – wszystkie badane odmiany

5. ŁUBIN WĄSKOLISTNY (opracowanie Wanda Chojnacka)

Łubin wąskolistny jest rośliną przeznaczoną głównie na gleby lekkie i średnie. Generalnie cechuje się mniejszym potencjałem plonowania niż bobik, groch siewny i łubin biały. Niemniej jednak jego włączenie do płodozmianu na słabszych stanowiskach pozwala na wyraźną poprawę warunków do uprawy zbóż, które często są roślinami następczymi. Z tego względu korzyści wynikające z uprawy łubinu należy rozpatrywać nie tylko w odniesieniu do uzyskanego plonu nasion, ale również potencjalnej wyżki plonowania rośliny następczej.

Różnorodność odmianowa tego gatunku jest duża. Odmiany różnią się przeznaczeniem do uprawy, typem wzrostu, barwą kwiatów i nasion, cechami jakościowymi nasion oraz długością okresu wegetacji. Dzięki temu wykorzystanie łubinu wąskolistnego w rolnictwie jest wielokierunkowe, chociaż nadal pozostaje on rośliną niszową.

Nasiona większości odmian wpisanych do Krajowego rejestru cechują się niską zawartością alkaloidów, dzięki czemu mogą stanowić wartościowy komponent białkowy w produkcji pasz. Wśród rodzimych gatunków łubinów tylko w łubinie wąskolistnym dostępne są dwie odmiany o wysokiej zawartości alkaloidów. Obie odmiany — **Karo** i **Oskar** — są corocznie reprodukowane, a materiał siewny jest dostępny dla użytkowników. Odmiany wysokalkaloidowe są często wysiewane w poplonach, szczególnie w rejonach, gdzie uprawy mogą być niszczone przez dziką zwierzynę. W ostatnich latach reprodukcja odmiany **Karo** miała największy procentowy udział w powierzchni plantacji nasiennych tego gatunku. Wynika to prawdopodobnie z rosnącego zainteresowania wykorzystaniem łubinu wąskolistnego w zasiewach poplonowych jako „naturalnej fabryki azotu” oraz źródła masy organicznej w przypadku jesiennego przyorywania roślin. Taki kierunek użytkowania łubinu zyskuje obecnie na znaczeniu. Gatunek ten nie wymaga nawożenia mineralnego azotem, także w formie dawki startowej.

Obecnie w Krajowym rejestrze znajduje się 34 odmiany łubinu wąskolistnego, w tym 33 odmiany krajowe i 1 zagraniczna. Spośród nich 32 to odmiany o niskiej zawartości alkaloidów. Zdecydowaną większość, bo 29 odmian, stanowią formy niesamokończące. Formy samokończące, których zarejestrowano 5, stanowią 15% ogólnej liczby odmian i są wybierane ze względu na bardziej równomierne oraz szybsze dojrzewanie, mimo nieco słabszego plonowania.

W ostatnim roku w badaniach uczestniczyło 14 odmian łubinu wąskolistnego, wszystkie o niskiej zawartości alkaloidów. Wśród nich 13 stanowiły odmiany niesamokończące, a 1 — samokończąca.

W minionym roku, podobnie jak w latach ubiegłych, najwyższe plony uzyskano w Kawęczynie. Najlepiej plonującymi odmianami były **Bolero**, **Roland**, **Agat** oraz **Pogo**.

CHARAKTERYSTYKA ODMIAN BĘDĄCYCH W BADANIACH PIERWSZY RAZ W ROKU 2025 (sporządzona na podstawie List Opisowych Odmian)

1. **NEFRYT** Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion średni do dużego, plon białka bardzo duży. Masa 1000 nasion duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach bardzo duża, tłuszczu surowego średnia, alkaloidów bardzo mała, włókna surowego mała. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin nieco późniejszy od średniej, okres kwitnienia średni. Rośliny dość wysokie. Odporność roślin na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na fuzaryjne wędnięcie i na antraknozę – średnia, na szarą plamistość liści – większa od średniej. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m².

Tabela 1 ŁUBIN WĄSKOLISTNY. Rok zbioru: 2025

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do K R	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej – pełnomocnika w Polsce
1	SALSA	2015	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
3	BOLERO*	2016	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
3	ROLAND*	2017	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
4	AGAT*	2019	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
5	BAZALT*	2019	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
6	ZORBA	2021	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
7	SM ORION*	2022	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
8	POGO*	2023	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
9	SM KASTOR*	2023	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
10	SM TALES*	2023	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
11	SM CYRKON*	2024	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
12	SM FILEMON*	2024	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
13	NEFRYT*	2025	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
14	REGENT*	2009	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146, PL-63-740 Kobylin

„* „ – odmiana chroniona krajowym wyłącznym prawem hodowcy

Tabela 2. ŁUBIN WĄSKOLISTNY. Warunki polowe doświadczenia. Rok zbioru 2025.

Miejscowość	Seroczyn	Kawęczyn (pole Radzików)	Sulejów
Powiat	Siedlce	Warszawa Zachód	Piotrków Trybunalski
Kompleks rolniczej przeżywalności gleby	4	4	2
Klasa bonitacyjna gleby	IV a	III b	III b
pH gleby w KCl	6,1	5,0	6,6
Przedplon	owies	pszenica jara	pszenżyto ozime
Data siewu	20.03.2025	23.03.2025	26.03.2025
Obsada (szt. /m ²)	100/120	100/120	100/120
Data zbioru	14.08.2025	25.07.2025	08.08.2025
N (kg / ha)	-	-	-
P ₂ O ₅ (kg / ha)	39	30	16
K ₂ O (kg / ha)	71	45	45
Nitragina	Nitragina dla łubinów	Nitrazza łubin	Nitragina dla łubinów
Zaprawa nasienna	Gizmo 06FS	Gizmo 06FS	Gizmo 06FS
Herbicyd (nazwa, dawka)	Boxer 800 EC –4,0 l/ha Zetrola 100EC- 1,3 l/ha	Boxer 800EC 4,0 l/ha Fusilade Forte 1,0l/ha	Wing P462,5EC 2,5+ Boxer 800EC – 1l/ha

Tabela 3. ŁUBIN WĄSKOLISTNY. Wyniki ogólne doświadczenia. Rok zbioru 2025.

Lp.	Cecha	Seroczyn	Kawęczyn	Sulejów
1	Pełnia wschodów (data: dzień, m-c)	10.04	09.04	10.04
2	Ocena wschodów (skala 9 ^o)	8,1	8,7	7,7
3	Początek kwitnienia (dzień, m-c)	30.05	28.05	02.06
4	Ocena stanu ogólnego (skala 9 ^o)	7,0	8,7	8,1
5	Wyleganie w fazie początku kwitnienia (skala 9 ^o)	9,0	9,0	9,0
6	Koniec kwitnienia (dzień, m-c)	13.06	06.06	18.06
7	Wyleganie w fazie końca kwitnienia (skala 9 ^o)	8,8	9,0	8,0
8	Wysokość roślin (cm)	39	51	37
9	Wyleganie przed zbiorem (skala 9 ^o)	8,5	9,0	8,0
10	Porażenie przez fuzariozę (skala 9)	9,0	5,1	9,0
11	Porażenie przez antraknozę (skala 9 ^o)	9,0	9,0	7,6
12	Dojrzałość techniczna (dzień, m-c)	15.07	16.07	15.07
13	Równomierność dojrzewania (skala 9 ^o)	6,7	8,9	7,5
14	Masa 1000 nasion (g)	144,6	121,8	117,4
15	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	14,7	12,5	11,8
16	Plon nasion (dt/ha)	14,6	17,7	13,3

Tabela 4. ŁUBIN WĄSKOLISTNY. Plon nasion w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru 2025

Lp.	Odmiana	Seroczyn	Kawęczyn	Sulejów
Wzorzec dt/ha		14,6	17,7	13,3
<i>niesamokończące niskoalkaloidowe</i>				
1	Salsa	97	109	104
2	Bolero	104	100	133
3	Roland	118	106	112
4	Agat	107	96	114
5	Bazalt	101	109	87
6	Zorba	103	99	102
7	SM Orion	111	96	104
8	Pogo	97	109	105
9	SM Kastor	81	92	89
10	SM Tales	96	94	84
11	SM Cyrkon	93	103	83
12	SM Filemon	94	95	95
13	Nefryt	103	105	104
<i>samokończące niskoalkaloidowe</i>				
14	Regent	96	87	84

Tabela 5. ŁUBIN WĄSKOLISTNY. Plon nasion w % wzorca. Lata zbioru 2025, 2024, 2023

Lp.	Odmiana	Barwa	Plon nasion w % wzorca				
			kwiatów	2025	2024	2023	2024-2025
Wzorzec dt / ha			15,2	21,3	24,8	18,3	20,4
<i>niesamokończące niskoalkaloidowe</i>							
1	Salsa	b	104	99	98	101	100
2	Bolero	nieb	111	110	107	110	109
3	Roland	b	111	106	111	108	110
4	Agat	nieb	105	113	104	110	107
5	Bazalt	b-fiol	100	107	92	104	99
6	Zorba	nieb	101	108	95	105	101
7	SM Orion	nieb	103	100	116	101	107
8	Pogo	nieb	105	105	107	105	106
9	SM Kastor	nieb	88	99	100	94	96
10	SM Tales	b	92	88	111	90	98
11	SM Cyrkon	nieb	94	98	-	96	-
12	SM Filemon	nieb	95	103	-	100	-
13	Nefryt	b	104	-	-	-	-
<i>samokończące niskoalkaloidowe</i>							
14	Regent	nieb	89	111	106	102	104

Wzorzec – wszystkie badane odmiany

6. ŁUBIN ŻÓŁTY (opracowanie Wanda Chojnacka)

Łubin żółty spośród roślin bobowatych grubonasiennych uprawianych na nasiona ma najmniejsze wymagania siedliskowe, ale jednocześnie najniższy potencjał plonotwórczy. Nadaje się do uprawy na glebach lekkich, piaszczystych i kwaśnych. Wyróżnia się wysoką zawartością białka i może być uprawiany w siewie czystym, mieszankach oraz jako poplon na zieloną masę. Jest cenną rośliną zmianowania, szczególnie na słabszych stanowiskach, gdzie poprawia warunki dla roślin następczych.

W ostatnich latach produkcja materiału siewnego łubinu żółtego wyraźnie spada. Liczba odmian wpisanych do Krajowego rejestru nie przekracza dziesięciu. Obecnie znajduje się w nim 10 polskich odmian, wszystkie o niskiej zawartości alkaloidów i niesamokończącym typie wzrostu. Nie ma obecnie żadnej odmiany samokończącej.

W ostatnim roku w badaniach uczestniczyło 7 odmian. Miniony sezon był korzystniejszy niż poprzedni, a najwyższe plony uzyskano w Serocynie. Plonowanie było jednak silnie zróżnicowane w zależności od lokalizacji. Najlepiej plonowały odmiany **Puma**, **Salut** oraz **Diament**.

CHARAKTERYSTYKA ODMIAN BĘDĄCYCH W BADANIACH PIERWSZY RAZ W ROKU 2025 (sporządzona na podstawie List Opisowych Odmian)

1. DAKAR Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka duży do bardzo dużego. Masa 1000 nasion dość mała. Zawartość białka ogólnego, tłuszczu i włókna surowego w nasionach średnia. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin średni, okres kwitnienia przeciętny. Rośliny dość wysokie. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym przeciętny. Odporność na antraknozę – średnia. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 90 szt./m².

Tabela 1. ŁUBIN ŻÓŁTY. Rok zbioru: 2025

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do KR w Polsce	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej – pełnomocnika w Polsce
1	2	3	4
1	MISTER*	2003	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
2	PUMA*	2017	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
3	DIAMENT*	2019	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
4	GOLDENEYE*	2019	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
5	SALUT*	2020	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
6	OPAL*	2024	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
7	DAKAR*	2025	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce

* „ – odmiana chroniona krajowym wyłącznym prawem hodowcy

Tabela 2. ŁUBIN ŻÓŁTY. Warunki polowe doświadczenia. Rok zbioru 2025.

Miejscowość	Seroczyn	Lućmierz	Sulejów
Powiat	Siedlce	Zgierz	Piotrków Trybunalski
Kompleks rolniczej przydatności gleby	4	5	2
Klasa bonitacyjna gleby	IV a	IV b	III b
pH gleby w KCl	6,1	6,6	6,6
Przedplon	Żyto ozime	Pszenica ozima	Pszenica ozima
Data siewu (dzień, m-c, rok)	20.03.2025	07.04.2025	26.03.2025
Obsada (szt /m ²)	90/120	90/120	90/120
Data zbioru (dzień, m-c, rok)	14.08.2025	13.08.2025	14.08.2025
Nawożenie mineralne			
N (kg / ha)	-	-	-
P ₂ O ₅ (kg / ha)	39	9	16
K ₂ O (kg / ha)	71	45	45
Nitragina	Dla łubinów	Dla łubinów	Dla łubinów
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna (nazwa)	Gizmo 06FS	Gizmo 06FS	Gizmo 06FS
Herbicyd (nazwa, dawka / ha)	Boxer 800EC 4l/ha Zetrola 100EC 1,3/ha	Wing P 462,5EC-2,5l/ha Boxer 800EC -1,5l/ha	Wing P 462,5EC- 2,5l/ha Boxer 800EC - 1,0l/ha

Tabela 3. ŁUBIN ŻÓŁTY. Wyniki ogólne doświadczenia. Rok zbioru 2025.

Lp.	Cecha	Seroczyn	Lućmierz	Sulejów
1	Pełnia wschodów (data: dzień, m-c)	11.04	28.04	10.04
2	Ocena wschodów (skala 9 ^o)	8,3	7,7	8,7
3	Początek kwitnienia (dzień, m-c)	02.06	16.06	05.06
4	Ocena stanu ogólnego (skala 9 ^o)	8,6	7,2	8,8
5	Wyleganie w fazie początku kwitnienia	9,0	9,0	9,0
6	Koniec kwitnienia (dzień, m-c)	30.06	30.06	23.06
7	Wyleganie w fazie końca kwitnienia (skala 9 ^o)	7,4	9,0	8,5
8	Wysokość roślin (cm)	63	66	58
9	Wyleganie przed zbiorem (skala 9 ^o)	7,1	7,9	8,0
10	Dojrzałość techniczna (dzień, m-c)	28.07	30.07	17.07
11	Równomierność dojrzewania (skala 9 ^o)	6,9	9,0	7,6
12	Masa 1000 nasion (g)	126,7	130,7	111,7
13	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	11,6	16,3	11,3
14	Plon nasion (dt/ha)	19,6	10,4	10,5

Tabela 4. ŁUBIN ŻÓŁTY. Plon nasion w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru 2025

Lp.	Odmiana	Seroczyn	Lućmierz	Sulejów
Wzorzec dt/ha		19,6	10,4	10,5
1	Mister	105	99	93
2	Puma	108	128	115
3	Diament	110	96	101
4	Goldeneye	97	99	93
5	Salut	98	106	111
6	Opal	96	78	95
7	Dakar	87	94	91

Tabela 5. ŁUBIN ŻÓŁTY. Plon nasion w % wzorca. Lata zbioru 2025, 2024,2023

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do KR	Plon nasion w % wzorca				
			2025	2024	2023	2024-2025	2023-2025
Wzorzec dt/ ha			13,5	12,1	10,7	12,8	12,1
1	Mister	2003	100	95	106	98	100
2	Puma	2017	115	117	103	116	112
3	Diament	2019	104	102	100	104	102
4	Goldeneye	2019	96	98	90	97	95
5	Salut	2020	104	116	105	109	108
6	Opal	2024	91	88	-	89	-
7	Dakar	2025	90	-	-	-	-

7. SOJA (opracowanie Wanda Chojnacka)

Soja jest gatunkiem o dużych wymaganiach cieplnych i długim okresie wegetacji. Warunki klimatu umiarkowanego przejściowego, charakterystycznego dla Polski, nie są dla niej typowe, jednak wzrost temperatur w okresie wegetacji zwiększa możliwości jej uprawy. Kluczowe znaczenie ma właściwy dobór odmian, zwłaszcza pod względem wczesności.

Soja należy do roślin bobowatych grubonasiennych, lecz jej cykl rozwojowy różni się od pozostałych gatunków tej grupy uprawianych w Polsce. Do kiełkowania wymaga dobrze ogrzanej gleby, dlatego w naszych warunkach powinna być wysiewana dopiero na przełomie kwietnia i maja, z uwzględnieniem lokalnego przebiegu pogody. Najlepiej udaje się na glebach zasobnych, utrzymanych w dobrej kulturze i w rejonach o korzystnym rozkładzie opadów. Soja jest rośliną ciepłolubną i może być uszkodzana przez przymrozki. Szczególnie wrażliwa na temperaturę jest od siewu do pełni wschodów oraz w okresie kwitnienia. Dobre zaopatrzenie w wodę jest istotne zwłaszcza podczas kiełkowania, kwitnienia i wypełniania strąków.

W porównaniu z innymi roślinami bobowatymi grubonasiennymi soja charakteryzuje się odmienną dynamiką rozwoju. Kwitnie później, gdy inne gatunki mają już zawiązane strąki i rozpoczynają dojrzewanie. W warunkach Polski odmiany wczesne kończą wegetację zwykle na początku września, a w wyjątkowo sprzyjających warunkach już pod koniec sierpnia. Odmiany późniejsze dojrzewają pod koniec września lub nawet w październiku. Osiągnięcie dojrzałości w największym stopniu zależy od temperatury, dlatego zbyt późne odmiany mogą nie zakończyć wegetacji przed nadejściem niekorzystnych warunków jesiennych.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost areалу uprawy soi w Polsce. Według danych ARiMR w 2024 roku uprawiano ją na powierzchni niemal 80 tys. ha. W ramach Inicjatywy Białkowej COBORU zwiększono liczbę doświadczeń z odmianami soi, co umożliwi lepszą ocenę przydatności tego gatunku do uprawy w różnych rejonach kraju oraz określenie potencjału plonotwórczego badanych odmian.

Obecnie w Krajowym rejestrze znajduje się 44 odmiany soi, głównie zagranicznego pochodzenia. W badaniach testowane są również odmiany z katalogu CCA. Od 2023 roku doświadczenia odmianowe prowadzone są w trzech odrębnych doświadczeniach, z których każde obejmuje inną grupę wczesności.

Warunki pogodowe w 2025 roku były mało sprzyjające uprawie soi. W wielu rejonach wystąpiła susza, co spowodowało słabszy wzrost roślin oraz ograniczone zawiązywanie strąków. W rezultacie uzyskane plony były niskie. Spośród analizowanych lokalizacji najwyższe plony uzyskano w Sulejowie. Najlepiej plonowały odmiany **Vineta PZO**, **Viola**, **Astramelix**, **Acardia** oraz **Apollina**, osiągając około 110% wzorca.

Tabela 1. SOJA. Rok zbioru: 2025

Lp.	Odmiana	Rok wpisania Do KR w Polsce	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej – pełnomocnika w Polsce
1	2	3	4
ODMIANY BARDZO WCZESNE I WCZESNE			
1	ERICA*	2017	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
2	ADESSA*	2019	Saatbau Polska sp. z o.o., ul. Żytnia 1, PL-55-300 Środa Śląska
3	MARZENA*	2020	Prograin Zia s.r.o. sp. z o.o. Oddział w Polsce Ul. Tracka 1 ,48-200 Prudnik
4	VINETA PZO	2023	IGP Polskasp. z o.o.sp.k. ul. Wyspiańskiego43, 60-751 Poznań
5	LAJMA*	2024	Naukowo Badawcze Centrum Rozwoju Soi „AgeSoya” sp. z o.o.ul. Długa50A PL-37-413 Huta Krzeszowska
6	ACAPULCA	2024	Saatbau Polska sp. z o.o., ul. Żytnia 1, PL-55-300 Środa Śląska reprezentant hodowcy
ODMIANY ŚREDNIOWCZESNE I ŚREDNIOPÓŹNE			
1	ABELINA*	2016	Saatbau Polska sp. z o.o., ul. Żytnia 1, PL-55-300 Środa Śląska reprezentant hodowcy
2	VIOLA*	2018	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
3	AURELINA*	2019	Saatbau Polska sp. z o.o., ul. Żytnia 1, PL-55-300 Środa Śląska
4	ABACA*	2021	Saatbau Polska sp. z o.o., ul. Żytnia 1, PL-55-300 Środa Śląska
5	CERES PZO*	2021	IGP Polskasp. z o.o.sp.k. ul. Wyspiańskiego43, 60-751 Poznań
6	MAGNOLIA PZO*	2021	IGP Polska sp.zo.o.sp. k. ul. Wyspiańskiego 43, PL-60-751 Poznań
7	ADELFA*	2022	Saatbau Polska sp. z o.o., ul. Żytnia 1, PL-55-300 Środa Śląska
8	ARNOLD*	2023	P.H. Peterson Saatzucht Lundsgaard GmbH Strechmuehler Strasse 8a DE 24977 Grundhof
9	ACASSA	2023	Saatbau Polska sp. z o.o., ul. Żytnia 1, PL-55-300 Środa Śląska reprezentant hodowcy
10	ASTRAMELIX	2024	Farmsat Polska sp.zo.o. Nowa Trzcianka 12,96-111 Nowy Kawęczyn
11	ADMIRALIX*	2025	Farmsat Polska sp.zo.o. Nowa Trzcianka 12,96-111 Nowy Kawęczyn
12	IMPALA PZO*	2025	IGP Polskasp. z o.o.sp.k. ul. Wyspiańskiego43, 60-751 Poznań
13	JOLANTE PZO*	2025	IGP Polskasp. z o.o.sp.k. ul. Wyspiańskiego43, 60-751 Poznań
14	AMIATA*	CCA	Agrosimex sp. zo.o. ul. Goliary 43, PL-05-620 Błędów
15	NESSIE PZO*	CCA	IGP Polskasp. z o.o.sp.k. ul. Wyspiańskiego43, 60-751 Poznań
16	RGT SIGMA*	CCA	RAGT Semences Polska sp. zo.o ul. Marii Skłodowskiej –Curie 83 a , PL-87-100 Toruń
17	SIRELIA*	CCA	RAGT Semences Polska sp.zo.o. ul Marii Skłodowskiej –Curie 83a,87-100 Toruń
18	SUSSEX*	CCA	Saaten-Union Polska sp. z o. o. ul. Straszewska 70, PL-62-100 Wągrowiec
19	BRUNENSIS*	CCA	Prograin Zia s.r.o. sp. z o.o. Oddział w PolsceUl. Raciborska 113 ,48-130 Kietrz
ODMIANY PÓŹNE I BARDZO PÓŹNE			
1	ORPHEUS*	2020	Naukowo Badawcze Centrum Rozwoju Soi „AgeSoya” sp. z o.o.ul. Długa50A PL-37-413 Huta Krzeszowska

2	ASTRONOMIX	2024	Farmsat Polska sp.zo.o. Nowa Trzcianka 12,96-111 Nowy Kawęczyn
3	LID DIAMANTOR*	2024	Lidea Poland sp. zo.o. ul. Wichrowa 1a, PL-60-449 Poznań
4	IKONE *	2024	SZB Polska sp. z o. o. sp.k. Ul. Wyspiańskiego 43 PL60-751 Poznań
5	AY HERCULES*	2025	Naukowo Badawcze Centrum Rozwoju Soi „AgeSoya” sp. z o.o.ul. Długa50A PL-37-413 Huta Krzeszowska
6	ACARDIA*	CCA	Saaten-Union Polska sp. z o. o. ul. Straszewska 70, PL-62-100 Wągrowiec
7	ACHILLEA*	CCA	Saaten-Union Polska sp. z o. o. ul. Straszewska 70, PL- 62-100 Wągrowiec - reprezentant hodowcy
8	KOFU	CCA	Prograin Zia s.r.o. sp. z o.o. Oddział w Polsce Ul. Tracka 1 ,48-200 Prudnik
9	TERTIA	CCA	Prograin Zia s.r.o. sp. z o.o. Oddział w Polsce Ul. Tracka 1 ,48-200 Prudnik
10	POMPEI*	CCA	Naukowo Badawcze Centrum Rozwoju Soi „AgeSoya” sp. z o.o.ul. Długa50A PL-37-413 Huta Krzeszowska
11	APOLLINA	CCA	Saatbau Polska sp. z o.o., ul. Żytnia 1, PL-55-300 Środa Śląska reprezentant hodowcy
12	ASCADA	CCA	Naukowo Badawcze Centrum Rozwoju Soi „AgeSoya” sp. z o.o.ul. Długa50A PL-37-413 Huta Krzeszowska

„ * „ – odmiana chroniona krajowym lub wspólnotowym wyłącznym prawem hodowcy

Tabela 2. SOJA. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2025

Miejscowość	SDOO Seroczyn	ZDOO Kawęczyn (pole Radzików)	SDOO Sulejów
Powiat	Siedlce	Warszawa Zachód	Piotrków Trybunalski
Kompleks rolniczej przydatności gleby	żytni dobry	żytni bardzo dobry	pszenny dobry
Klasa bonitacyjna gleby	IV a	III b	III b
pH gleby w KCl	5,7	5,3	6,3
Przedplon	żyto ozime	pszenica jara	pszenica ozima
Data siewu (dzień, m-c, rok)	12.05.2025	07.05.2025	07.05.2025
Obsada nasion (szt./m ²)	60	60	60
Data zbioru (dzień, m-c, rok)			
Odm. bardzo wczesne i wczesne	20.09.2025	22.09.2025	29.09.2025
Odm. średniowczesn i średniopóźne	24.09.2025	22.09.2025	02.10.2025
Odm. późne i bardzo późne	09.10.2025	06.10.2025	02.10.2025
Nawożenie mineralne			
N (kg/ha)	31	30	68
P ₂ O ₅ (kg/ha)	52	30	60
K ₂ O (kg/ha)	90	45	90
Nitragina	Nitragina HiStick Soy- 400g/100kg	Nitragina HiStick Soy- 400g/100kg	Nitragina HiStick Soy- 400g/100kg
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna (nazwa)	Maxim 25FS	Maxim 25FS	Maxim 25FS
Herbicyd (nazwa, dawka/ha)	Boxer800 EC- 5 l Corum 502,4 SL- 1,25 l Fusilade Forte150EC 1,7l	Boxer800 EC 4l Pulsar 40- 1,0l Fusilade Forte150EC 1,0l	Sencor Liquid 600SC - 0,5kg/ha
Insektycyd (nazwa, dawka/ha)	-	-	Mospilan 20SP - 0,2kg/ha

Tabela 3.SOJA. Warunki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2025. Odmiany bardzo wczesne i wczesne.

Lp.	Cecha	Seroczyn	Kawęczyn (pole Radzików)	Sulejów
1	Data wschodów (dzień, m-c)	26.05	23.05	18.05
2	Ocena wschodów (skala 9°)	7,9	8,6	7,8
3	Liczba roślin (szt./m ²)	60	60	60
4	Termin początku kwitnienia (dzień, m-c)	30.06	23.06	08.07
5	Kwitnienie koniec (dzień, m-c)	28.07	26.07	04.08
6	Termin dojrzałości technicznej (dzień, m-c)	18.08	09.09	08.09
7	Wyleganie roślin przed zbiorem (skala 9°)	9,0	9,0	7,1
8	Ocena równomierności dojrzewania (skala 9°)	7,2	7,7	7,6
9	Udział liści pozostałych na roślinie przed zbiorem	0,9	1,1	0,0
10	Wysokość roślin (cm)	51	70	78
11	Wysokość osadzania najniższego strąka (cm)	9,1	10,3	9,2
12	Porażenie przez bakteryjną plamistość soi (skala 9°)	9,0	9,0	9,0
13	Masa 1000 nasion (g)	147,5	135,3	147,8
14	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	16,2	14,7	13,8
15	Plon nasion (dt z ha)	9,4	16,4	28,9

Odmiany średniowczesne i średniopóźne

Lp.	Cecha	Seroczyn	Kawęczyn (pole Radzików)	Sulejów
1	Data wschodów (dzień, m-c)	26.05	24.05	19.05
2	Ocena wschodów (skala 9°)	8,4	8,6	7,6
3	Liczba roślin (szt./m ²)	60	60	60
4	Termin początku kwitnienia (dzień, m-c)	30.06	26.06	09.07
5	Kwitnienie koniec (dzień, m-c)	14.07	29.07	05.08
6	Termin dojrzałości technicznej (dzień, m-c)	02.09	12.09	15.09
7	Wyleganie roślin przed zbiorem (skala 9°)	8,5	9,0	6,9
8	Ocena równomierności dojrzewania (skala 9°)	6,8	7,9	7,7
9	Udział liści pozostałych na roślinie przed zbiorem (%)	2,4	1,7	0,0
10	Wysokość roślin (cm)	65	81	90
11	Wysokość osadzania najniższego strąka (cm)	12,3	13,3	9,1
12	Porażenie przez bakteryjną plamistość soi (skala 9°)	9,0	9,0	9,0
13	Masa 1000 nasion (g)	137,5	136,6	144,2
14	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	15,4	14,1	13,8
15	Plon nasion (dt z ha)	15,3	17,4	26,0

Odmiany późne i bardzo późne.

Lp.	Cecha	Seroczyn	Kawęczyn (pole Radzików)	Sulejów
1	Data wschodów (dzień, m-c)	26.05	25.05	20.05
2	Ocena wschodów (skala 9°)	8,3	8,4	7,5
3	Liczba roślin (szt./m ²)	60	60	60
4	Termin początku kwitnienia (dzień, m-c)	01.07	01.07	10.07
5	Kwitnienie koniec (dzień, m-c)	18.07	02.08	08.08
6	Termin dojrzałości technicznej (dzień, m-c)	10.09	17.09	15.09
7	Wyleganie roślin przed zbiorem (skala 9°)	8,0	9,0	6,6
8	Ocena równomierności dojrzewania (skala 9°)	6,6	7,8	7,0
9	Udział liści pozostałych na roślinie przed zbiorem (%)	13,1	2,7	0,0
10	Wysokość roślin (cm)	79	91	86
11	Wysokość osadzania najniższego strąka (cm)	14,2	15,0	9,7
12	Porażenie przez bakteryjną plamistość soi (skala 9°)	9,0	9,0	9,0
13	Masa 1000 nasion (g)	151,5	152,0	152,0
14	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	20,6	16,9	13,6
15	Plon nasion (dt z ha)	21,4	16,5	24,9

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1 - oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 4. SOJA. Plon nasion w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru 2025

Lp.	Odmiana	Seroczyn	Kawęczyn	Sulejów
ODMIANY BARDZO WCZESNE I WCZESNE				
Wzorzec dt/ha		9,4	16,4	28,9
1	Erica	87	105	101
2	Adessa	82	95	89
3	Marzena	83	97	111
4	Vineta PZO	181	94	95
5	Lajma	79	95	102
6	Acapulca	89	114	101
ODMIANY ŚREDNIOWCZESNE I ŚREDNIOPÓŹNE				
Wzorzec dt/ha		15,3	17,4	26,0
1	Abelina	86	106	101
2	Viola	153	101	97
3	Aurelina	94	90	93
4	Abaca	89	98	112
5	Ceres PZO	100	106	110
6	Magnolia PZO	56	102	110
7	Adelfia	109	93	96
8	Arnold	95	105	105
9	Acassa	84	95	107
10	Admiralix	94	99	99
11	Astramelix	129	105	104
12	Impala PZO	97	98	95
13	Jolante PZO	108	88	93
14	Amiata	110	89	84
15	Nessie PZO	106	110	103
16	RGT Sigma	115	107	88
17	Sirelia	85	94	98
18	Sussex	55	104	112
19	Brunensis	135	110	93
ODMIANY PÓŹNE I BARDZO PÓŹNE				
Wzorzec dt/ha		21,4	16,5	24,9
1	Orpheus	96	96	89
2	Astronomix	100	108	103
3	LID Diamantor	96	98	85
4	Ikone	120	93	100
5	AY Hercules	113	111	101
6	Acardia	110	123	112
7	Achillea	90	90	92
8	Kofu	92	96	93
9	Tertia	107	96	114
10	Pompei	75	78	91
11	Apollina	100	114	118
12	Ascada	100	97	102

Wzorzec – wszystkie badane odmiany

Tabela 5. SOJA. Plon nasion w % wzorca. Lata zbioru 2025, 2024, 2023

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do KRO w Polsce	Kraj pochodzenia	Plon nasion w % wzorca				
				2025	2024	2023	2024-2025	2023-2025
ODMIANY BARDZO WCZESNE I WCZESNE								
Wzorzec dt/ ha				18,3	26,3	29,6	22,3	24,7
1	Erica	2017	PL	99	92	99	95	97
2	Adessa	2019	AT	90	100	99	96	97
3	Marzena	2020	CA	102	100	102	101	101
4	Vineta PZO	2023	DE	109	114	106	112	110
5	Lajma	2024*	LT	96	98	104	97	100
6	Acapulca	2024	AT	102	95	-	98	-
ODMIANY ŚREDNIOWCZESNE I ŚREDNIOPÓŹNE								
Wzorzec dt/ ha				19,7	30,0	36,0	24,9	28,6
1	Abelina	2016	AT	98	99	89	99	95
2	Viola	2018	CA	113	83	96	95	95
3	Aurelina	2019	AT	93	95	106	94	99
4	Abaca	2021	AT	102	111	96	107	103
5	Ceres PZO	2021	DE	106	95	91	99	96
6	Magnolia PZO	2021	DE	94	106	107	101	104
7	Adelfia	2022	AT	98	106	108	103	105
8	Arnold	2023	CH	103	106	113	105	108
9	Acassa	2023	AT	97	112	113	106	109
10	Astramelix	2024	DE	111	101	-	105	-
11	Admiralix	2025	DE	98	-	-	-	-
12	Impala PZO	2025	DE	96	-	-	-	-
13	Jolante PZO	2025	DE	95	-	-	-	-
14	Amiata	CCA	AT	92	103	107	99	102
15	Nessie PZO	CCA	AT	106	97	100	100	100
16	RGT Sigma	CCA	FR	101	101	91	101	97
17	Sirelia	CCA	FR	93	104	101	100	101
18	Sussex	CCA	DE	95	113	99	106	103
19	Brunensis	CCA	CZ	109	97	-	102	-
ODMIANY PÓŹNE I BARDZO PÓŹNE								
Wzorzec dt/ ha				20,9	33,2	38,0	27,1	30,7
1	Orpheus	2020	PL	93	84	92	87	89
2	Astronomix	2024	DE	103	106	-	105	-
3	LID Diamantor	2024	FR	92	96	-	94	-
4	Ikone	2024	DE	105	104	-	104	-
5	AY Hercules	2025	PL	108	-	-	-	-
6	Acardia	CCA	AT	114	104	107	108	109
7	Achillea	CCA	AT	91	101	101	97	98
8	Kofu	CCA	CZ	94	101	106	98	102
9	Tertia	CCA	CZ	107	104	109	105	108
10	Pompei	CCA	SL	82	-	108	-	-
11	Apollina	CCA	AT	111	-	-	-	-
12	Ascada	CCA	AT	100	-	-	-	-

*- odmiana zarejestrowana w 2024, wcześniej badana jako CCA
Wzorzec – wszystkie badane odmiany

Tabela 6.SOJA. Ważniejsze właściwości rolniczo – użytkowe odmian (odchylenia od wzorca).Rok zbioru 2025.

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin	Wysokość osadzenia najniższego strąka	Dojrzałość techniczna	Wyleganie przed zbiorem	MTN
		cm	cm	Liczba dni	Skala 9 ⁰	g
ODMIANY BARDZO WCZESNE I WCZESNE						
Wzorzec		65,1	9,6	241,3	8,1	143,6
1	Erica	-0,2	0,9	-0,5	-0,2	0,8
2	Adessa	-2,8	-2,2	0,1	-0,1	4,1
3	Marzena	6,6	-0,4	0,2	0,4	-4,6
4	Vineta PZO	4,4	1,9	0,8	0,1	-0,6
5	Lajma	-5,8	-0,7	-0,2	-0,6	-6,6
6	Acapulca	-2,2	0,4	-0,4	0,3	6,8
ODMIANY ŚREDNIOWCZESNE I ŚREDNIOPÓŹNE						
Wzorzec		78,3	11,6	252,7	8,8	139,4
1	Abelina	6,1	1,0	-2,3	0,1	-4,8
2	Viola	-1,7	-0,7	-1,9	-0,1	-11,8
3	Aurelina	2,2	0,1	1,0	0,1	7,9
4	Abaca	-3,0	-1,3	0,3	-0,1	6,2
5	Ceres PZO	-0,1	-0,2	-0,1	0,2	28,2
6	Magnolia PZO	-7,7	-0,0	-3,1	0,2	-6,1
7	Adelfia	-5,5	-1,1	0,8	0,1	-3,8
8	Arnold	3,2	-0,3	0,0	-0,3	-3,4
9	Acassa	-5,0	-0,1	-0,4	0,1	-17,8
10	Astramelix	1,5	-0,6	0,9	0,2	13,2
11	Admiralix	-4,6	0,2	0,2	0,1	-7,4
12	Impala PZO	1,2	0,5	0,9	-0,4	6,6
13	Jolante PZO	4,1	1,5	0,5	-0,1	10,9
14	Amiata	4,3	0,5	1,5	0,2	0,9
15	Nessie PZO	2,2	-0,7	0,4	-0,1	-8,1
16	RGT Sigma	0,8	1,1	0,4	-0,3	-4,4
17	Sirelia	-0,9	0,4	-0,1	0,1	-6,8
18	Sussex	-4,5	0,4	0,0	0,1	-0,4
19	Brunensis	7,1	-0,8	0,9	-0,1	0,9
ODMIANY PÓŹNE I BARDZO PÓŹNE						
Wzorzec		81,8	13,0	261,2	8,5	151,7
1	Orpheus	1,0	-2,5	-1,6	-0,2	4,9
2	Astronomix	1,5	-0,5	-1,0	0,3	3,6
3	LID Diamantor	-5,7	0,2	-1,5	0,3	-9,7
4	Ikone	4,2	1,7	-0,3	-0,0	-0,4

5	AY Hercules	1,8	0,7	-1,2	0,2	-9,4
6	Acardia	0,4	0,2	-2,1	-0,2	-0,1
7	Achillea	-7,3	-1,1	-1,0	0,3	8,6
8	Kofu	0,6	0,0	-0,9	-0,0	-1,7
9	Tertia	4,1	0,5	1,3	-0,2	4,3
10	Pompei	4,9	3,6	12,0	-0,8	8,6
11	Apollina	-4,1	-1,3	-1,4	0,2	1,3
12	Ascada	-1,3	-1,5	-2,4	-0,0	-10,1

Wzorzec – wszystkie badane odmiany

CHARAKTERYSTYKA ODMIAN Z KR BĘDĄCYCH W BADANIACH PIERWSZY RAZ W ROKU 2025 (sporządzona na podstawie List Opisowych Odmian)

1. **ADMIRALIX** Odmiana wczesna do średniowczesnej. Plon nasion i białka średni. Masa 1000 nasion dość duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach średnia, tłuszczu surowego dość mała, włókna surowego średnia. Termin kwitnienia roślin dość wczesny. Długość fazy kwitnienia średnia. Termin dojrzałości technicznej dość wczesny. Rośliny bardzo niskie. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem duża. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na bakteryjną ospowość i septoriozę – średnia, na bakteryjną plamistość dość duża.
2. **IMPALA PZO** Odmiana wczesna do średniowczesnej. Plon nasion i białka średni. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość duża, tłuszczu surowego i włókna surowego średnia. Termin kwitnienia roślin dość wczesny. Długość fazy kwitnienia dość długa. Termin dojrzałości technicznej dość wczesny. Rośliny bardzo wysokie. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na bakteryjną ospowość – mała, na bakteryjną plamistość i na septoriozę – średnia.
3. **JOLANTE PZO** Odmiana średniowczesna. Plon nasion i białka średni do małego. Masa 1000 nasion dość duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach średnia, tłuszczu surowego dość duża, włókna surowego średnia. Termin kwitnienia roślin dość wczesny. Długość fazy kwitnienia dość długa. Termin dojrzałości technicznej dość wczesny. Rośliny bardzo wysokie. Najniższe strąki osadzone dość wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowość i septoriozę – średnia, na bakteryjną plamistość – dość mała.
4. **AY HERCULES** Odmiana późna. Plon nasion i białka bardzo duży. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach bardzo duża, tłuszczu surowego bardzo mała, włókna surowego średnia. Termin kwitnienia roślin i długość fazy kwitnienia średnia. Termin dojrzałości technicznej dość późny. Rośliny średniej wysokości. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na bakteryjną ospowość i bakteryjną plamistość – bardzo duża, na septoriozę średnia.